

DOMSTOLENS DOM

(Store Afdeling)

af 28. april 2004

i sag C-373/02, Sakir Öztürk mod Pensionsversicherungsanstalt der Arbeiter (anmodning om præjudiciel afgørelse fra Oberster Gerichtshof) ⁽¹⁾

(Artikel 9 i associeringsaftalen EØF-Tyrkiet — artikel 3 i afgørelse nr. 3/80 — ligebehandlingsprincippet — artikel 45, stk. 1, i forordning (EØF) nr. 1408/71 — social sikring af vandrende arbejdstagere — arbejdsophørs pension — førtidspension ved arbejdsløshed — betingelse om, at arbejdstageren skal have oppebåret ydelser ved arbejdsløshed i den pågældende medlemsstat)

(2004/C 118/43)

(Processprog: tysk)

(Foreløbig oversættelse. Den endelige oversættelse vil blive offentliggjort i Samling af Afgørelser)

I sag C-373/02, angående en anmodning, som Oberster Gerichtshof (Østrig) i medfør af artikel 234 EF har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende sag, Sakir Öztürk mod Pensionsversicherungsanstalt der Arbeiter, at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af artikel 9 i aftalen om oprettelse af en associering mellem Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og Tyrkiet, der blev undertegnet i Ankara den 12. september 1963 dels af Republikken Tyrkiet, dels af EØF's medlemsstater og Fællesskabet, og indgået, godkendt og bekræftet på Fællesskabets vegne ved Rådets afgørelse 64/732/EØF af 23. december 1963 (Samling af Aftaler indgået af De Europæiske Fællesskaber, bind 3, s. 541) og af artikel 45, stk. 1, i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 af 14. juni 1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, som ændret og ajourført ved Rådets forordning (EF) nr. 118/97 af 2. december 1996 (EFT 1997 L 28, s. 1), har Domstolen (Store Afdeling), sammensat af præsidenten, V. Skouris, afdelingsformændene P. Jann, C.W.A. Timmermans, C. Gulmann og J.N. Cunha Rodrigues samt dommerne J.-P. Puissochet, R. Schintgen (refererende dommer), F. Macken, N. Colneric, S. von Bahr og K. Lenaerts; generaladvokat: D. Ruiz-Jarabo Colomer; justitssekretær: R. Grass, den 28. april 2004 afsagt dom, hvis konklusion lyder således:

Artikel 3, stk. 1, i associeringsrådets afgørelse nr. 3/80 af 19. september 1980 om anvendelsen af De Europæiske Fællesskabers medlemsstaters sociale sikringsordninger på tyrkiske arbejdstagere og på deres familiemedlemmer skal fortolkes således, at den er til hinder for anvendelsen af en medlemsstats lovgivning, hvorefter erhvervelse af ret til førtidig alderspension ved arbejdsløshed er betinget af, at den pågældende i en vis periode forud for pensionsansøgningen kun har oppebåret ydelser fra denne medlemsstats arbejdsløhedsforsikring.

⁽¹⁾ EFT C 7 af 11.01.2003.

DOMSTOLENS KENDELSE

(Fjerde Afdeling)

af 5. april 2004

i sag C-3/02, Alessandro Mosconi, Ordine degli Ingegneri di Verona e Provincia mod Soprintendenza per i Beni Ambientali e Architettonici di Venezia — Ministero per i Beni e le Attività Culturali (anmodning om præjudiciel afgørelse indgivet af Tribunale amministrativo regionale per il Veneto) ⁽¹⁾

(Procesreglementets artikel 104, stk. 3 — direktiv 85/384/EØF — gensidig anerkendelse af kvalifikationsbeviser inden for arkitekturområdet — artikel 10 og 11, litra g) — national lovgivning, hvorefter arkitekters og civilingeniørers kvalifikationsbeviser anerkendes som ligestillede, men arbejder på bygninger, der er klassificerede som en del af kulturarven, forbeholdes arkitekter — ligebehandlingsprincippet — rent interne forhold i en medlemsstat)

(2004/C 118/44)

(Processprog: italiensk)

(Foreløbig oversættelse. Den endelige oversættelse vil blive offentliggjort i Samling af Afgørelser)

I sag C-3/02, angående en anmodning, som Tribunale amministrativo regionale per il Veneto (Italien) i medfør af artikel 234 EF har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende sag, Alessandro Mosconi, Ordine degli Ingegneri di Verona e Provincia mod Soprintendenza per i Beni Ambientali e Architettonici di Venezia — Ministero per i Beni e le Attività Culturali, procesdeltagere: Comune di San Martino Buon Albergo (VR), Consiglio Nazionale degli Architetti, Pianificatori, Paesaggisti e Conservatori, Ordine degli Architetti di Verona og Consiglio Nazionale degli Ingegneri, at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende Rådets direktiv 85/384/EØF af 10. juni 1985 om gensidig anerkendelse af eksamensbeviser, certifikater og andre kvalifikationsbeviser inden for arkitekturområdet, herunder om foranstaltninger, som skal lette den faktiske udøvelse af retten til etablering og fri udveksling af tjenesteydelser (EFT L 223, s. 15), særlig direktivets artikel 10 og 11, litra g), samt ligebehandlingsprincippet, har Domstolen (Fjerde Afdeling), sammensat af afdelingsformanden, C.W.A. Timmermans (refererende dommer), og dommerne A. La Pergola og S. von Bahr; generaladvokat: P. Léger; justitssekretær: R. Grass, den 5. april 2004 afsagt kendelse, hvis konklusion lyder således:

Når der er tale om rent interne forhold i en medlemsstat, er hverken Rådets direktiv 85/384/EØF af 10. juni 1985 om gensidig anerkendelse af eksamensbeviser, certifikater og andre kvalifikationsbeviser inden for arkitekturområdet, herunder om foranstaltninger, som skal lette den faktiske udøvelse af retten til etablering og fri udveksling af tjenesteydelser (EFT L 223, s. 15), særlig direktivets artikel 10 og 11, litra g), eller ligebehandlingsprincippet til hinder for national

lovgivning, hvorefter arkitekters og civilingeniørers kvalifikationsbeviser i princippet anerkendes som ligestillede, men navnlig arbejder på bygninger, der er klassificerede som en del af kulturarven, alene forbeholdes arkitekter.

(¹) EFT C 56 af 2.3.2002.

DOMSTOLENS KENDELSE

(Tredje Afdeling)

af 30. april 2004

i sag C-172/02, Robert Bourgard mod Institut national d'assurances sociales pour travailleurs indépendants (Inasti) (anmodning om præjudiciel afgørelse fra Cour de cassation) (¹)

(Artikel 104, stk. 3, i procesreglementet — socialpolitik — ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til social sikring — direktiv 97/7/EØF — selvstændige erhvervsdrivende — undtagelse tilladt ved fastsættelsen af pensionsalderen — mulighed for at mandlige erhvervsdrivende kan gøre krav på førtidig pension — begrænset til forskelsbehandling, som nødvendigvis og objektivt set står i forbindelse med forskellen i pensionsalder — beregningsmetode — nedsættelse ved førtidig pensionering)

(2004/C 118/45)

(Processprog: fransk)

(Foreløbig oversættelse. Den endelige oversættelse vil blive offentliggjort i Samling af Afgørelser)

I sag C-172/02, angående en anmodning, som Cour de cassation (Belgien) i medfør af artikel 234 EF har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende sag, Robert Bourgard mod Institut national d'assurances sociales pour travailleurs indépendants (Inasti), at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af artikel 7, stk. 1, litra a), i Rådets direktiv 79/7/EØF af 19. december 1978 om gradvis gennemførelse af princippet om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til social sikring (EFT L 6, s. 24), har Domstolen (Tredje Afdeling), sammensat af afdelingsformanden, A. Rosas (refererende dommer), og dommerne R. Schintgen og N. Colneric; generaladvokat: J. Kokott; justitssekretær: R. Grass, den 30. april 2004 afsagt kendelse, hvis konklusion lyder således:

Artikel 4, stk. 1, i Rådets direktiv 79/7/EØF af 19. december 1978 om gradvis gennemførelse af princippet om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til social sikring sammenholdt med samme direktivs artikel 7, stk. 1, litra a), skal fortolkes således, at bestemmelsen ikke er til hinder for, at en medlemsstat — når der i den pågældende medlemsstats nationale lovgivning fortsat er fastsat en forskellig pensionsalder for mandlige, selvstændige erhvervsdrivende og kvindelige, selvstændige erhvervsdrivende — under omstændigheder svarende til dem, der foreligger i hovedsagen, kan beregne alderspensionen forskelligt under hensyntagen til den erhvervsdrivendes køn og for

mandlige erhvervsdrivende, som kun har ret til en førtidig alderspension i fem år forud for den normale pensionsalder, kan nedsætte pensionen med 5 % pr. førtidig pensionsår.

(¹) EFT C 156 af 29.6.2002.

DOMSTOLENS KENDELSE

(Tredje Afdeling)

af 27. april 2004

i sag C-358/02, Yamina Haddad mod État belge (anmodning om præjudiciel afgørelse fra Tribunal du travail de Bruxelles) (¹)

(Procesreglementets artikel 104, stk. 3 — samarbejdsaftalen mellem EØF og Marokko — artikel 41, stk. 1 — personelt anvendelsesområde — princippet om forbud mod forskelsbehandling på området for social sikring — ydelser til handicappede)

(2004/C 118/46)

(Processprog: fransk)

(Foreløbig oversættelse. Den endelige oversættelse vil blive offentliggjort i Samling af Afgørelser)

I sag C-358/02, angående en anmodning, som Tribunal du travail de Bruxelles i medfør af artikel 234 EF har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende sag, Yamina Haddad mod État belge, at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af artikel 41 stk. 1, i samarbejdsaftalen mellem Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og Kongeriget Marokko, underskrevet i Rabat den 27. april 1976, og godkendt på Fællesskabets vegne ved Rådets forordning (EØF) nr. 2211/78 af 26. september 1978 (EFT L 264, s. 1), har Domstolen (Tredje Afdeling), sammensat af afdelingsformanden, A. Rosas, og dommerne R. Schintgen (refererende dommer) og K. Schiemann; generaladvokat F.G. Jacobs; justitssekretær R. Grass, den 27. april 2004 afsagt kendelse, hvis konklusion lyder således:

Artikel 41, stk. 1, i samarbejdsaftalen mellem Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og Kongeriget Marokko, underskrevet i Rabat den 27. april 1976 og godkendt på Fællesskabets vegne ved Rådets forordning (EØF) nr. 2211/78 af 26. september 1978 skal fortolkes således, at bestemmelsen ikke finder anvendelse i en situation, hvor en marokkansk statsborger, der er studerende og arbejdsløs, er gift med en marokkansk statsborger, der også er arbejdsløs, og de begge er bosiddende i en medlemsstat, som har givet den pågældende afslag på en ydelse til handicappede, når parret på frivillig basis er forsikret under den pågældende stats sygesikringsordning, og når det ikke er godtgjort, at den pågældende bor hos en arbejdstager, der har marokkansk statsborgerskab, med hvem hun er nært beslægtet.

(¹) EFT C 305 af 17.12.2002.